

**Soortgericht onderzoek
Noordeinde 122A
te Waddinxveen**

**Opdrachtgever
Provincie Zuid-Holland
Afdeling Ontwikkeling
en Grondzaken
te Den Haag**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

**Soortgericht onderzoek
Noordeinde 122A
te Waddinxveen**

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

**Opdrachtgever
Provincie Zuid-Holland
Afdeling Ontwikkeling
en Grondzaken
te Den Haag**

Datum: 23 november 2018
Rapportnr.: 217171/AQT 302 FF/RaS
Status: Definitieve rapportage

COLOFON

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Titel : **Soortgericht onderzoek Noordeinde 122A
te Waddinxveen**

Opdrachtgever : **Provincie Zuid-Holland
Afdeling Ontwikkeling en Grondzaken**

Contactpersoon : dhr. O. Manders

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

Projectteam

Projectmanager : mw. M.M. Konings BSc
Contactpersoon : mw. M.M. Konings BSc
Auteur : mw. R.R. Spijker MSc
Veldwerk : mw. M. Konings BSc
: mw. T. Schelling BSc
: mw. L.J. van der Steeg BSc
: mw. M. Langstraat BSc
: dhr. T. Damen BSc
: dhr. R. van Schie
Kwaliteitsborger : mw. M. Langstraat BSc

Projectnummer : **217171**

Aqua-Terra Nova BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
23 november 2018	Definitief		

© 2018 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling	5
1.3	Leeswijzer	5
1.4	Verantwoording	5
2	WERKWIJZE	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Projectbeschrijving	6
2.3	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	6
2.4	Methode.....	6
2.4.1	<i>Rugstreeppadonderzoek</i>	<i>6</i>
2.4.2	<i>Huismusonderzoek.....</i>	<i>6</i>
2.4.3	<i>Vleermuisonderzoek.....</i>	<i>7</i>
2.5	Periodisering.....	7
2.6	Effectbeoordeling en toetsing.....	8
3	PLANGEBIED EN BEOOGDE WERKZAAMHEDEN	9
3.1	Ligging plangebied	9
3.2	Bestaande situatie.....	9
3.3	Beoogde situatie en werkzaamheden	10
4	RESULTATEN EN INTERPRETATIE	11
4.1	Rugstreeppadden	11
4.2	Huismussen.....	11
4.3	Vleermuizen	11
4.3.1	<i>Zomerverblijfplaatsen</i>	<i>11</i>
4.3.2	<i>Kraamverblijfplaatsen</i>	<i>11</i>
4.3.3	<i>Paarverblijfplaatsen</i>	<i>11</i>
4.3.4	<i>Winterverblijfplaatsen</i>	<i>12</i>
4.3.5	<i>Foerageergebied.....</i>	<i>12</i>
4.3.6	<i>Vliegroutes</i>	<i>12</i>
4.4	Overige waarnemingen	12
5	FUNCTIONALITEIT PLANGEBIED EN EFFECTBEPALING	13
5.1	Functionaliteit plangebied rugstreeppadden	13
5.2	Functionaliteit plangebied vleermuizen.....	13
5.3	Effectbepaling	14
5.4	Ontheffing en vergunning.....	14
5.5	Wettelijk kader	15
6	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	16
6.1	Conclusie	16
6.2	Aanbeveling en vervolgstappen.....	16
6.2.1	<i>Ontheffing aanvragen.....</i>	<i>16</i>
6.3	Zorgplicht	16
7	BRONVERMELDING	18
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER.....	19
BIJLAGE 2	WAARNEMINGEN SOORTGERICHTONDERZOEK.....	21
BIJLAGE 3	OVERZICHT WAARNEMINGEN.....	27

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van Provincie Zuid-Holland Afdeling Ontwikkeling en Grondzaken heeft Aqua-Terra Nova BV voor de geplande sloopwerkzaamheden in het plangebied Noordeinde 122A te Waddinxveen soortgericht onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van en de functie van het plangebied voor rugstreeppadden, huismussen en vleermuizen.

Uit de op 27 oktober uitgevoerde Eco-effectscan welke is uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV (kenmerk: 217171/Aqua-Terra Nova 301FF/ML d.d. 31-10-2017) is gebleken dat de aanwezigheid van rugstreeppadden, huismussen en vleermuizen niet uitgesloten kon worden en aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

Onderstaand soortenonderzoek is uitgevoerd om de aan- dan wel afwezigheid van (essentiële) leefgebieden, vaste verblijfplaatsen en nestlocaties/schuillocaties van rugstreeppadden, huismussen en vleermuizen aan te tonen.

1.2 Doelstelling

Het ecologisch onderzoek heeft als doel om vast te stellen:

1. Of rugstreeppadden in het plangebied aanwezig;
2. Of huismussen in het plangebied aanwezig zijn;
3. Of vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn;
4. Wat de functionaliteit van het plangebied is voor aanwezige beschermde soorten;
5. Welke effect het project heeft op de functionele leefomgeving van de aanwezige beschermde soorten.

Vervolgens wordt aangegeven of mogelijke negatieve effecten van het project te vermijden, mitigeren, en/of te compenseren zijn en welke vervolgpprocedure benodigd is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding worden de aanleiding en de doelstelling van het onderzoek beschreven. Hierna volgt hoofdstuk 2 met de werkwijze en hoofdstuk 3 een beschrijving van de projectlocatie en voorgenomen werkzaamheden. In hoofdstuk 4 komen de resultaten van de inventarisatie aan de orde. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 de functionaliteit en de effecten van de voorgenomen werkzaamheden bepaald. In hoofdstuk 6 volgt tot slot een conclusie en eventueel de benodigde vervolgstappen. Hierna volgen de bronvermeldingen en de bijlagen met o.a. inventarisatiegegevens.

1.4 Verantwoording

Ecologisch medewerkers van Aqua-Terra Nova BV hebben ruime veldervaring in onderzoek naar beschermde soorten en hebben daartoe gerichte cursussen gevolgd.

Bij ecologische veldwerkzaamheden is een volledige garantie over de afwezigheid van soorten niet te geven. Door de inzet van ter zake kundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt onze onderzoekskwaliteit gewaarborgd.

2 WERKWIJZE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Wet natuurbescherming in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Voor een uitgebreide omschrijving van de wet- en regelgeving zie bijlage 1. In de Wet natuurbescherming zijn beschermde soorten en gebieden aangewezen. Hierbij zijn beschermde soorten ingedeeld in drie regimes (respectievelijk art. 3.1, 3.5 en 3.10). Artikel 3.1-3.4 betreffen regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in de Europese Unie. Artikel 3.5-3.9 betreffen regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen. Artikel 3.10-3.11 betreffen regels ter bescherming van niet onder art. 3.5 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet.

Alle in de Wet natuurbescherming genoemde soorten zijn strikt beschermd. De bescherming van soorten is met name gericht op instandhouding van populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie bijlage 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

2.4 Methode

2.4.1 Rugstreeppadonderzoek

Het rugstreeppadonderzoek is uitgevoerd op basis van het Kennisdocument voor de rugstreeppad⁽¹⁸⁾. Tijdens het rugstreeppadonderzoek is gekeken naar de aan- dan wel afwezigheid van de rugstreeppad binnen het plangebied. Dit houdt in het in beeld brengen van voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en (essentieel) functioneel leefgebied van de rugstreeppad. Naast het plangebied is ook de omgeving van het plangebied onderzocht op kooractiviteit.

In totaal zijn er drie inventarisaties uitgevoerd door ervaren ecologen in de periode mei t/m juni. De inventarisaties zijn uitgevoerd tijdens gunstige weersomstandigheden (warme, vochtige, windstille nachten en bij voorkeur na een periode van regen. Het aantonen van voortplantingswateren is uitgevoerd door tijdens drie nachten met gunstige weersomstandigheden (warme, windstille avonden/nachten, na regenval), in de periode mei te luisteren naar kooractiviteit.

Het derde veldbezoek is ingestoken op in de avond aantonen van voortplantingsplaatsen en op migrerende dieren i.p.v. het overdag zoeken naar ei-snoeren en/of larven van de rugstreeppad of juveniele rugstreeppadden. In de periode juni t/m juli was het overdag te warm maar 's avonds was het een stuk koeler. Hierdoor werd meer activiteit verwacht in de avond dan overdag. Door de langdurige droogte was het voortplantingswater al opgedroogd en waren de juveniele het land al op getrokken.

2.4.2 Huismusonderzoek

Het huismusonderzoek is uitgevoerd op basis van het Kennisdocument voor de huismus⁽¹⁸⁾. Voor het huismusonderzoek zijn twee inventarisaties uitgevoerd in de periode 1 april t/m 15 mei, door een ervaren ecooloog met verrekijker. Tijdens de inventarisaties zijn waarnemingen (aantal huismussen, aantal nesten, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd. De resultaten van de inventarisaties zijn weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het plangebied voor de huismus beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt.

De inventarisaties zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Dit houdt in droog, geen of weinig wind en kou tijdens de inventarisatie. Daarnaast zijn de inventarisaties uitgevoerd op het meest geschikte moment van de dag. Dit is tussen één à twee uur na zonsopkomst of één à twee uur voor zonsondergang.

2.4.3 Vleermuisonderzoek

Het aantal bezoeken, het tijdstip en de periode(n) voor het vleermuisonderzoek zijn gebaseerd op het meest recente Vleermuisprotocol ⁽⁶⁾ en de Kennisdocumenten voor vleermuizen⁽¹⁸⁾. In het protocol en de Kennisdocumenten is de minimale inspanning omschreven om de aan- dan wel afwezigheid van beschermde soorten te onderzoeken. Indien wordt afgeweken van het vleermuisprotocol en de kennisdocumenten wordt dit goed onderbouwd bij hoofdstuk 4 resultaten.

De inventarisaties zijn uitgevoerd in de geschikte periode door twee ervaren ecologen met batdetector (type: Pettersson D240X). Een batdetector is een apparaat dat ultrasone geluiden, die een vleermuis maakt, omzet in voor de mens hoorbare tikkende geluiden. Aan de hand van het ritme van het geluid en de frequentie waarop de vleermuis het beste wordt gehoord, de zogenaamde "piekfrequentie", kan in veel gevallen worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Voor het determineren van soorten wordt gebruik gemaakt van opnameapparatuur (type: Ediol) en het programma Batsound. Om de vliegroutes, foerageergebieden en verblijfplaatsen in kaart te brengen, is lopend met de batdetector het plangebied doorzocht. Daarnaast is een deel van de omgeving rondom het plangebied doorzocht.

Tijdens de inventarisaties zijn waarnemingen (soort, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd en zijn geluidsopnamen van vleermuizen gemaakt. De resultaten van de inventarisaties zijn weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het plangebied voor beschermde soorten beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt.

Omdat de activiteit van vleermuizen afhankelijk is van de weersomstandigheden en vleermuizen regelmatig verhuizen tussen verschillende verblijfplaatsen binnen hun netwerk, is het noodzakelijk meerdere malen bij gunstige weersomstandigheden te inventariseren. Gunstige weersomstandigheden zijn nachten met een temperatuur van >10°C en zonder harde wind of regen. In totaal zijn vijf locatiebezoeken uitgevoerd, drie in het voorjaar (15 mei t/m 15 juli) en twee in het najaar (15 augustus t/m eind september).

2.5 Periodisering

In de onderstaande tabel zijn de data en de weersomstandigheden van de uitgevoerde veldinventarisaties weergegeven. In totaal zijn er acht veldbezoeken uitgevoerd in de periode april tot en met september 2018 ten behoeve van het onderzoek naar rugstreeppadden, huismussen en vleermuizen. In tabel 2.1 zijn de data en weersomstandigheden van elk veldbezoek weergegeven.

Tabel 2.1. Data en weersomstandigheden uitgevoerde veldinventarisaties.

Datum	Tijd	Soortgroep	Focus	Weer
16-04-2018	08:30-09:30 <i>Zon op 06:43</i>	Huismussen 1	Verblijfplaatsen en functionele leefomgeving	17 °C, licht bewolkt, droog 2 Bft
08-05-2018	06:00-07:15 <i>Zon op 05:59</i>	Huismussen 2	Verblijfplaatsen en functionele leefomgeving	13 °C, onbewolkt, droog, 0-1 Bft
08-05-2018	23:00 – 01:00 <i>Zon onder 21:18</i>	Rugstreeppadden 1	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	18 °C, onbewolkt droog, 2 Bft NW
31-05-2018	21:30-02:00 <i>Zon onder 21:51</i>	Rugstreeppadden 2	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	22 °C, onbewolkt, droog, 2 Bft NO
31-05-2018	21:30-02:00 <i>Zon onder 21:51</i>	Vleermuizen 1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	22 °C, onbewolkt, droog, 2 Bft NO
28-06-2018	02:00-05:30 <i>Zon op 05:24</i>	Rugstreeppadden 3	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	17 °C, onbewolkt, droog 2 Bft NO
28-06-2018	02:00-05:30 <i>Zon op 05:24</i>	Vleermuizen 2	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	17 °C, onbewolkt, droog 2 Bft NO

Datum	Tijd	Soortgroep	Focus	Weer
04-07-2018	03:25-05:30 <i>Zon onder 22:03</i>	Vleermuizen 3	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	20 °C, onbewolkt, droog, 2 Bft N
23-08-18	22:45-00:45 <i>Zon onder 20:47</i>	Vleermuizen 4	Paar- en zwermverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	17 °C, 2/8 bewolkt, droog, 1 Bft NW
13-09-18	22:54-01:01 <i>Zon onder 19:58</i>	Vleermuizen 5	Paar- en zwermverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	11 °C, onbewolkt, droog, 0 Bft ZW

De waarnemingen zijn in hoofdstuk 4 beschreven en in bijlage 2 en 3 in tabellen en op kaarten weergegeven.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen, hun voortplantingsplaatsen en overige vaste rust- en verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen, verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 2.2).

Tabel 2.2. Toetsingskader per beschermingscategorie.

Categorie	Toetsingskader
Artikel 3.1-3.4 & Artikel 3.5-3.9 (Vogelrichtlijn & Habitatrichtlijn)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op beschermde vogelsoorten niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Artikel 3.10-3.11 (Overige beschermde soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Alle planten en dieren (Zorgplicht)	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PLANGEBIED EN BEOOGDE WERKZAAMHEDEN

3.1 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan Noordeinde 122A te Waddinxveen, gemeente Gouda in de provincie Zuid-Holland. Het plangebied betreft een oude boerderij met woonhuis en meerdere schuren. Zie figuur 3.1 voor de ligging en begrenzing van het plangebied.

Figuur 3.1. Ligging en begrenzing van het plangebied Noordeinde 122A (rood kader).

3.2 Bestaande situatie

Het woonhuis bestaat uit twee woonlagen en de muren zijn enkelsteens. Het heeft een rood pannendak. De schuren hebben tevens een enkelsteens muur en een golfplaten dak. Een deel van het dak van de schuur als enkele dakpannen van het woonhuis zijn kapot gewaaid tijdens een storm in januari 2018. Aan de noordzijde van het huis is een kleine sloot aanwezig, omringd door dichte begroeiing.

Boven de stal en een deel van het woonhuis is een doorlopende oude houten zolder met open draagbalken aanwezig. Vanuit de stal is het mogelijk om door te lopen naar de achterliggende schuur. De schuur is een grote open ruimte met opslagmogelijkheid voor machines en groot materieel. Los van het woonhuis, aanliggende stal en schuur staat in het plangebied een tweede schuur. Deze schuur is opgetrokken uit metalen golfplaten en wordt momenteel nog gebruikt als opslagplaats voor landbouwmachines en knotwilgknollen. Aan de zijkant van deze schuur is een overkapping.

Buiten het plangebied ligt aan de zuidkant een brede watergang met houten beschoeiing. Aan de oostkant ligt een woonwijk. Aan de west- en noordkant van het plangebied liggen akkers en boerenbedrijven.

Zie voor een impressie van het plangebied figuur 3.2.

Figuur 3.2. Impressie van het plangebied. Links- en middenboven een zijaanzicht van het huis en aanliggende schuur. Rechtsboven de binnenkant van naastgelegen schuur. Linksonder de zolder van schuur. Middenonder de overkapping aan de naastgelegen schuur en rechtsonder de buitenzijde van de naastgelegen schuur.

3.3 Beoogde situatie en werkzaamheden

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling en schriftelijk door de opdrachtgever verstrekte informatie.

Het woonhuis en de bijbehorende schuren zijn onbewoonbaar verklaard en worden gesloopt. Tijdens het onderzoek en het schrijven van deze rapportage is er geen informatie beschikbaar met betrekking tot de nieuwbouw. Er wordt uitgegaan van de kap van alle aanwezige bomen, het verwijderen van al het groen en het bouwrijp maken van het gehele perceel.

Deze activiteiten vormen de basis van de toetsing aan de Wet natuurbescherming.

4 RESULTATEN EN INTERPRETATIE

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten van het rugstreeppad-, huismus- en vleermuisonderzoek nader toegelicht en er wordt aangegeven waar in het plangebied vaste verblijfplaatsen, foerageergebieden of vliegroutes aanwezig zijn. Een overzicht van deze functies wordt besproken in hoofdstuk 5. Voor achterliggende waarnemingen per bezoek wordt verwezen naar bijlage 2 en 3.

4.1 Rugstreeppadden

Tijdens het rugstreeppaddenonderzoek zijn geen rugstreeppadden waargenomen in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn rugstreeppadden waargenomen.

Op 500 meter ten westen van het plangebied is een voortplantingslocatie van de rugstreeppad aanwezig. Tijdens het veldbezoek op 31 mei was in de poel kooractiviteit aanwezig. Het betreft een ondiepe poel van circa 20 m². Tijdens het bezoek op 28 juni was deze poel echter drooggefallen en is geen kooractiviteit meer waargenomen.

Het plangebied maakt onderdeel uit van het terrestrische leefgebied van de rugstreeppad en betreft het winterbiotoop. Zie bijlage 2 voor een overzicht van de waarnemingen van het rugstreeppaddenonderzoek.

4.2 Huismussen

Er zijn geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen waargenomen in het plangebied. Zie bijlage 2 voor een overzicht van de waarnemingen van het huismussenonderzoek.

Tijdens de twee inventarisatierondes zijn er geen huismussen in en in de omgeving het plangebied waargenomen. Wel is een nest van een merel in de struik aan het woonhuis waargenomen en een nest van een kauw in de schoorsteen van het woonhuis in het plangebied.

4.3 Vleermuizen

Onderstaand de waarnemingen tijdens het vleermuisonderzoek in 2018. Tijdens het onderzoek is de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) in en in de omgeving van het plangebied waargenomen. Andere vleermuissoorten zijn binnen het plangebied niet waargenomen. In figuur 5.1 is een overzicht van de aanwezige beschermde elementen weergegeven.

4.3.1 Zomerverblijfplaatsen

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen zomerverblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen. Er zijn tijdens het voorjaars onderzoek geen zwermende en in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen. De aanwezigheid van een zomerverblijfplaats in het plangebied wordt op basis van het uitgevoerde onderzoek uitgesloten.

4.3.2 Kraamverblijfplaatsen

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen kraamverblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen. Er zijn geen zwermende vleermuizen waargenomen tijdens het voorjaarsonderzoek. De aanwezigheid van een kraamverblijfplaats in het plangebied wordt op basis van het uitgevoerde onderzoek uitgesloten.

4.3.3 Paarverblijfplaatsen

Tijdens de onderzoeken in augustus en september 2018 is er binnen de begrenzing van het plangebied één baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis aangetroffen (figuur 5.1).

Mannelijke gewone dwergvleermuizen vliegen in het najaar roepend (baltsend) rond in een territorium om vrouwen te lokken en andere mannen duidelijk te maken dat dit hun territorium is. Als ze een vrouw gelokt hebben, vindt paring plaats in de paarverblijfplaats van de man. De vrouwen gaan zo in het paarseizoen bij meerdere mannen langs. De mannen blijven in de periode augustus t/m eind september baltsen binnen hun territorium.

Omdat de gewone dwergvleermuizen gedurende de onderzoeken al baltsend rondvliegen en niet een verblijfplaats in- en/of uitgaan, kan de exacte locatie van de paarverblijfplaats niet worden vastgesteld. Binnen ieder territorium zijn één tot twee verblijfplaatsen aanwezig. De gewone dwergvleermuis heeft een sterke voorkeur voor verblijfplaatsen in bebouwing. Op basis van het

gedrag van de baltende gewone dwergvleermuizen, bevinden de paarverblijfplaatsen zich in gebouwen van het plangebied.

4.3.4 Winterverblijfplaatsen

Het kan niet worden uitgesloten dat bij warmere winters de aanwezige paarverblijfplaatsen in het plangebied ook gebruikt worden als winterverblijfplaatsen door solitaire gewone en ruige dwergvleermuizen.

Er is in de periode van augustus t/m september 2018 geen zwermactiviteit waargenomen van vleermuizen wat kan duiden op een massawinterverblijfplaats. Tevens is geen onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen omdat de bebouwing in het plangebied niet geschikt is als massawinterverblijfplaats. Massawinterverblijfplaatsen zijn vaak grote massieve gebouwen die veel warmte vasthouden. De aanwezigheid van een massawinterverblijfplaats in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.3.5 Foeragegebied

Tijdens het onderzoek werd gevoerageerd door de gewone dwergvleermuis in de voortuin in het plangebied. Tevens zijn er enkele foeragerende ruige dwergvleermuizen ,laatvliegers en rosse vleermuizen waargenomen rondom het plangebied (figuur 5.1).

Het betreft geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen vanwege de landelijke ligging van het plangebied zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig. De watergang langs het plangebied en de omliggende bebouwing met groene tuinen bieden een alternatieve foerageergebieden.

4.3.6 Vliegroutes

Tijdens het voor- en najaarsonderzoek zijn er in en rondom het plangebied diffuus passerende vleermuizen waargenomen als gewone dwergvleermuis en een enkele ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Het betreft hier geen essentiële vliegroutes omdat in de nabije omgeving van het plangebied voldoende structuren, o.a. watergangen en straten met bomenrijen, aanwezig zijn. Deze structuren kunnen gebruikt worden als vliegroute voor vleermuizen.

4.4 Overige waarnemingen

In de omgeving van het plangebied zijn drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aanwezig. De ruige dwergvleermuis soort vertoont hetzelfde gedrag als de gewone dwergvleermuis, echter baltst hij vaak ook vanuit zijn paarverblijfplaats. Hierdoor is de exacte locatie van een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis vaker vast te stellen dan die van de gewone dwergvleermuis. Er is een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aanwezig in het woonhuis van Noordeinde nr. 149. Tevens zijn in de omgeving van het plangebied twee baltsterritoria van de gewone dwergvleermuis aanwezig in de bebouwing van Noordeinde nr. 147a en Noordeinde nr. 183.

5 FUNCTIONALITEIT PLANGEBIED EN EFFECTBEPALING

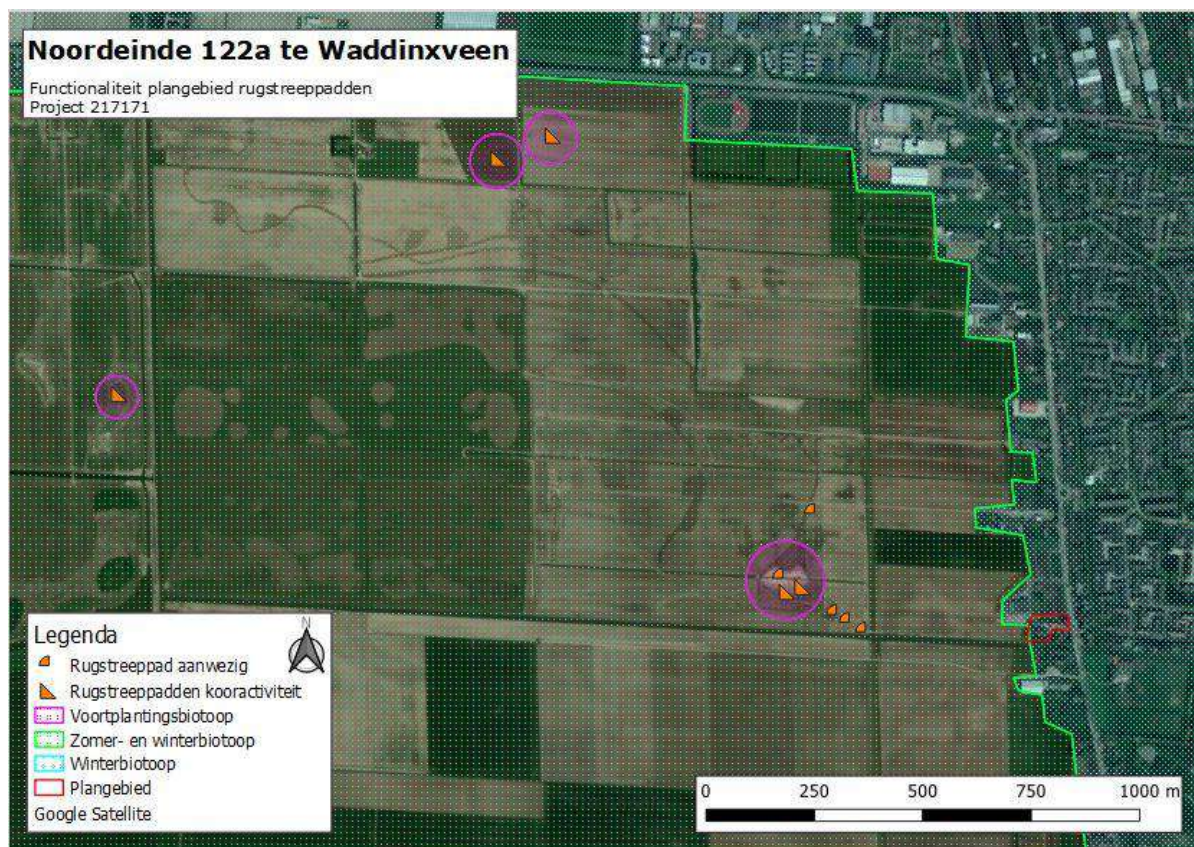
In dit hoofdstuk is beschreven wat de wettelijke consequenties zijn die voortvloeien uit de aanwezigheid van vleermuizen, zoals beschreven in hoofdstuk 4. Op basis van het onderzoek is aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van huismussen uitgesloten. Het plangebied heeft geen functie voor deze soort en negatieve effecten van de geplande werkzaamheden kunnen worden uitgesloten.

Voor meer informatie over de juridische achtergronden wordt verwezen naar bijlage 1. Onderstaand wordt de functionaliteit van het plangebied en de effecten van de voorgenomen werkzaamheden uiteengezet.

5.1 Functionaliteit plangebied rugstreeppadden

Zie figuur 5.1 voor de functionaliteit van het plangebied voor rugstreeppadden in kaart. Onderstaand de functionaliteit van het plangebied voor rugstreeppadden:

- De sloten en poelen in de omgeving van het plangebied worden gebruikt als voortplantings- en zomerbiotoop door de rugstreeppad;
- Het plangebied maakt onderdeel uit van het terrestrische leefgebied van de rugstreeppad, namelijk het winterbiotoop.

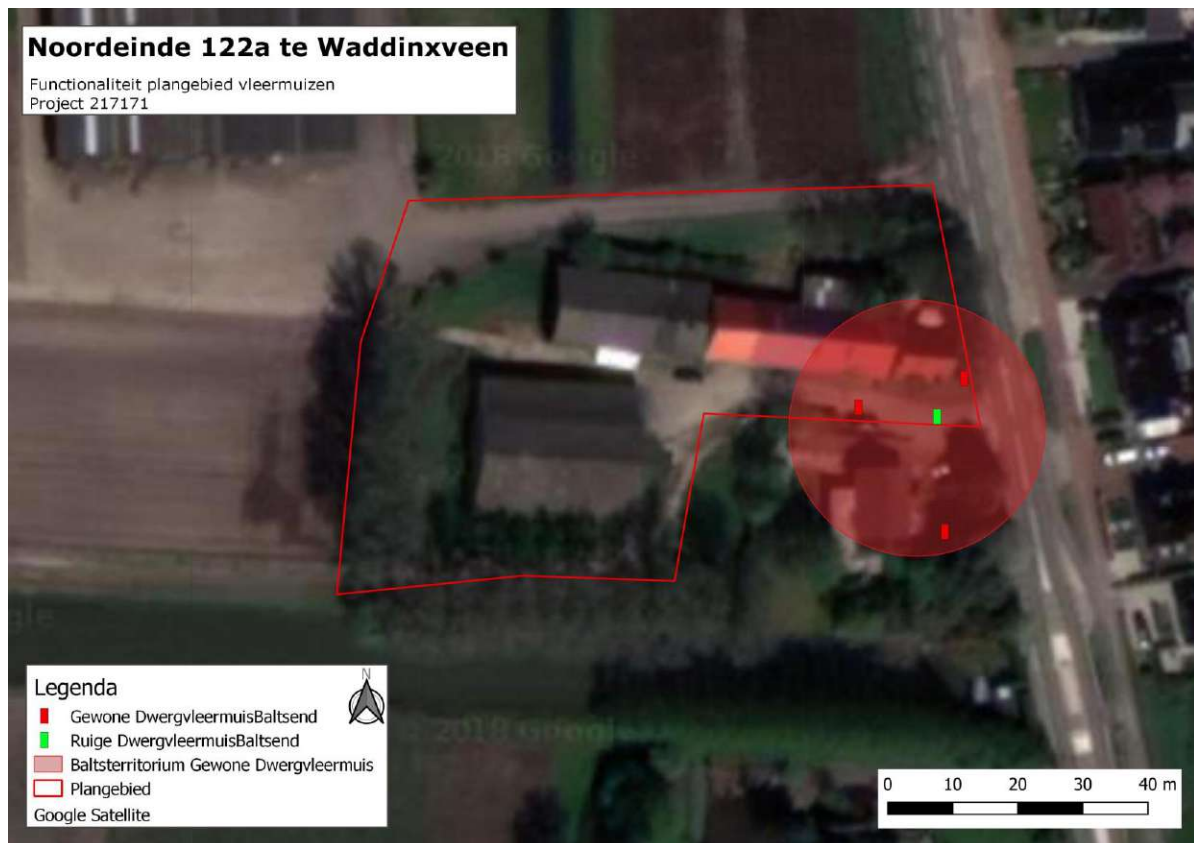

Figuur 5.1. Het gebruik van het plangebied door rugstreeppadden.

5.2 Functionaliteit plangebied vleermuizen

Zie figuur 5.2 voor de functionaliteit van het plangebied in kaart. Onderstaand de functionaliteit van het plangebied voor vleermuizen:

- Eén paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied;
- Het gehele plangebied wordt gebruikt als foerageergebied van de gewone dwergvleermuis, dit betreft echter geen essentieel foerageergebied;
- Het plangebied wordt diffuus gebruikt als vliegroute door de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het betreft geen essentieel foerageergebied.

Figuur 5.2. De functionaliteit van het plangebied voor vleermuizen.

5.3 Effectbepaling

Uit het onderzoek blijkt dat er in de omgeving van het plangebied voortplantingswater van de rugstreeppad aanwezig is. Het plangebied en de omgeving van het plangebied zijn geschikt als zomer- en winterbiotoop. Rugstreeppadden overwinteren altijd op het land, ingegraven in de grond of weggekropen onder/in schuren of in kelders, in en om boerderijen. Vanwege de aanwezigheid van deze elementen maakt het plangebied onderdeel uit van het terrestrische leefgebied van de rugstreeppad, namelijk het winterbiotoop.

Door de sloopwerkzaamheden worden de winterverblijfplaatsen van de rugstreeppad verstoord of vernield. Vaste verblijf- en voortplantingsplaatsen van de rugstreeppad zijn jaarrond strikt beschermd conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming en de Europese Habitatrichtlijn. Het nemen van mitigerende maatregelen en aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

Op basis van het onderzoek is in het woonhuis in het plangebied één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig (zie figuur 5.1). Door het slopen van de gebouwen in het plangebied wordt één verblijfplaatsen van vleermuizen verstoord, beschadigd of vernietigd.

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond strikt beschermd conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming en de Europese Habitatrichtlijn. Het nemen van mitigerende maatregelen en aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

5.4 Ontheffing en vergunning

Voor uitvoering van de werkzaamheden is voor verstoring van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en winterverblijfplaatsen van de rugstreeppad;

- een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, of;
- een Verklaring van geen bedenkingen via de Omgevingsvergunning noodzakelijk.

Voor het verkrijgen van één van deze ontheffingen is het opstellen van een projectplan of plan van aanpak aangaande de omgang met de gewone dwergvleermuis en rugstreeppad noodzakelijk. In de aanvraag zal aangetoond moeten worden dat:

- verstoring tot een minimum wordt beperkt;

- indien verstoring of achteruitgang van kwaliteit van verblijfplaatsen en/of leefgebied niet voorkomen kan worden, dient aangetoond te worden dat er geen betere alternatieven mogelijk zijn.

Voor aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming moet beschreven worden dat:

- er een dwingende reden van groot openbaar belang is, of;
- de gezondheid of veiligheid van de bewoners in het geding is, of;
- er geen andere geschikte alternatieven zijn betreffende uitvoering van de werkzaamheden.

De uitvoering van de werkzaamheden en het behoud van de verblijfplaatsen op lange termijn moeten conform de Wet natuurbescherming gewaarborgd worden middels een ecologisch werkprotocol.

5.5 Wettelijk kader

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen behoren tot de strikt beschermde soorten conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en Bijlage II van de conventie van Bonn. Conform deze wet is verstoring van de functionele leefomgeving van vleermuizen niet toegestaan (figuur 5.2).

Rugstreeppadden behoren tot de strikt beschermde soorten conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en Bijlage II van de conventie van Bonn. Conform deze wet is verstoring van de functionele leefomgeving van rugstreeppadden niet toegestaan (figuur 5.3).

Voor de geplande werkzaamheden dient een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. De vaste verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het leefgebied van de rugstreeppad mogen zonder ontheffing niet beschadigd, verstoord of vernietigd worden. Het bevoegd gezag (Omgevingsdienst Haaglanden) verleent enkel een ontheffing indien er aan strikte voorwaarden voldaan wordt, zoals:

- Het dienen van een wettelijk belang;
- Er zijn geen alternatieven mogelijk die minder effect hebben op de beschermde soorten;
- De gunstige staat van instandhouding van de soort wordt gewaarborgd.

De ontheffingsaanvraag kan digitaal bij ODH ingediend worden. Hierbij dient er rekening gehouden te worden met een proceduredtijd van twintig weken. Dit kan echter zowel korter als langer zijn.

Artikel 3.1

- Lid 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- Lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- Lid 3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- Lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- Lid 5: het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5

- Lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- Lid 3: Het is verboden om eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- Lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de habitatrichtlijn of bijlage 1 bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Figuur 5.3. Verbodsbepalingen artikel 3.1 en artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

6 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

In opdracht van Provincie Zuid-Holland, afdeling Ontwikkeling en Grondzaken, heeft Aqua-Terra Nova BV voor de sloopwerkzaamheden in het plangebied Noordeinde 122a te Waddinxveen soortgericht onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van en de functie van het plangebied voor rugstreeppadden, huismussen en vleermuizen.

6.1 Conclusie

Op basis van het soortgericht onderzoek is geconcludeerd dat binnen het plangebied de volgende verblijfplaatsen en functies aanwezig zijn:

- In het plangebied is één baltsterritorium aanwezig is en daarmee één tot twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. De paarverblijfplaats bevindt zich in het woonhuis;
- Binnen het plangebied is geschikt winterbiotoop van rugstreeppadden aanwezig;
- Rondom het plangebied is voortplantingswater van de rugstreeppad aanwezig;
- Er zijn geen essentiële vliegroutes in het plangebied aanwezig voor vleermuizen;
- Er zijn geen kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen en massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in het plangebied;
- Er zijn geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen aanwezig in het plangebied van de huismus.
- Het plangebied maakt geen deel uit van het leefgebied van de huismus

6.2 Aanbeveling en vervolgstappen

Op basis van het soortgericht onderzoek wordt aanbevolen om:

- Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen voor overtreding van artikel 3.5, betreffende het beschadigen en vernielen van de aanwezige paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen voor overtreding van artikel 3.5, betreffende het beschadigen en vernielen van winterverblijfplaatsen van de rugstreeppad;
- Het opstellen van mitigerende maatregelen om verstoring van de gewone dwergvleermuis en rugstreeppad tijdens uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen is noodzakelijk;
- Zorgvuldige omgang van de aanwezige beschermde soorten op korte en lange termijn dient gewaarborgd te worden middels een ecologisch werkprotocol;
- De verblijfplaatsen mogen, zolang er geen ontheffing is, niet aangetast worden;
- Vanwege de aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels dienen werkzaamheden aan het groen buiten de kwetsbare broedperiode uitgevoerd te worden. De meeste vogels broeden in de periode tussen half maart tot half juli. Deze periode kan afwijken op basis van soort, voedselvoorzieningen of weersomstandigheden. Broedende vogels zijn te allen tijde beschermd en mogen niet verstoord worden.

6.2.1 Ontheffing aanvragen

Omdat in het plangebied vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn van vleermuizen en leefgebied van de rugstreeppad moet een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd worden voor het overtreden van artikel 3.5, betreffende het beschadigen en vernielen van verblijfplaatsen en van vleermuizen en leefgebied van rugstreeppadden.

Ten behoeve van de ontheffingsaanvraag dient een activiteitenplan opgesteld te worden waarin onder andere het wettelijk belang, de alternatievenafweging en mitigerende en compenserende maatregelen in beschreven staan.

De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij het bevoegd gezag is normaliter twintig weken met extra verlengingstermijn van zeven weken.

6.3 Zorgplicht

Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met:

- Voor de start van de werkzaamheden in het voorjaar/zomer moet in het plangebied en de directe omgeving het terrein door de ecooloog gecontroleerd worden op eventuele aanwezige broedvogels. Het broedseizoen duurt grofweg van maart t/m juli;
- Als uit deze controle blijkt dat broedende vogels aanwezig zijn, is het aan de ecooloog om te bepalen welke werkzaamheden wel of niet opgestart kunnen worden;
- Kunstmatige verlichting tijdens werkzaamheden in de nacht dient te worden voorkomen om de aanwezige foeragerende en/of overvliegende vleermuizen niet te verstoren;
- Als ten tijde van de werkzaamheden in de nacht met verlichting wordt gewerkt, dient dit afgestemd te worden met de ecooloog;

- In het kader van de zorgplicht moeten de licht beschermde soorten en de niet beschermde soorten voldoende ruimte krijgen om te vluchten of om zich te verplaatsen tijdens de werkzaamheden.

7 BRONVERMELDING

Algemene natuur- en beleidsinformatie

1. 'Wet natuurbescherming', Ministerie van Economische zaken, Den Haag, 2016.
2. 'houdende regels ter uitvoering van de Wet natuurbescherming en het Besluit natuurbescherming (Regeling natuurbescherming)', Staatssecretaris van Economische Zaken, Den Haag, 16 oktober 2016.
3. 'Vergunningverlening Natura-2000', Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.
4. 'Ontheffingverlening soorten', Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.
5. 'Melding en ontheffingverlening houtopstanden', Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.

Algemene verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen

6. 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, maart 2017.
7. Met vleermuizen overweg, Limpens *et al.*, 2004. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft, de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming.
8. www.ravon.nl
9. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
10. www.zoogdiervereniging.nl
11. www.sovon.nl
12. www.floron.nl

Locatie specifieke informatie en internetpagina's

13. Interactieve atlas Natura 2000, Provincie Zuid-Holland, 2017.
14. Interactieve atlas Natuurnetwerk Nederland, Provincie Zuid-Holland, 2017.
15. Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, NNN-Saldobenadering en herbegrenzen NNN, een gezamenlijke uitwerking van rijk en provincies, Ministeries van LNV en VROM en de provincies
16. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>
17. http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0171.BP00516-VO01/t_NL.IMRO.0171.BP00516-VO01_1.8.html
18. Kennisdocumenten BIJ12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht gegaan. Deze wet voegt de huidige Natuurbeschermingswet 1998, Boswet en de Flora- en faunawet samen.

De belangrijkste doelen van de Wet natuurbescherming betreffen de bescherming van de biodiversiteit in Nederland, de decentralisatie van de verantwoordelijkheden en een vereenvoudiging van de regels.

De grootste veranderingen met de komst van de Wet natuurbescherming ten opzichte van de oude natuurwetgeving betreffen:

- alle verantwoordelijkheden en bevoegdheden komen bij de provincies te liggen;
- er komt één rechtsdocument waar zowel vergunning als ontheffing (soorten, gebieden en kap van houtopstanden) wordt verleend;
- Bij de vergunningaanvraag mag aangehaakt worden bij de Omgevingsvergunning, maar dit is niet verplicht.

Soortbescherming

Het doel van de Wet natuurbescherming is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Ingevolge het 'nee, tenzij principe' zijn handelingen in strijd met de Wet natuurbescherming per definitie verboden. De verboden handelingen zijn opgenomen in de verbodsbepalingen:

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te verstoren, nesten van vogels weg te nemen of eieren te rapen en deze onder zich te hebben.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn.

Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen, te verstoren, eieren van dieren te rapen of opzettelijk vernielen, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of vernielen of planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

Onverminderd artikel 3.5 is het verboden: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen, de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een plangebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden.

Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten kan alleen ontheffing worden verleend, indien het project een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat u werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

Gebiedsbescherming

Handelingen binnen de beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Handelingen of activiteiten binnen én buiten beschermde natuurgebieden die schadelijk kunnen zijn voor de doelstellingen van het gebied zijn verboden, tenzij de minister van EL&I of de provincie een vergunning heeft verleend. Hierbij wordt het 'Nee, tenzij' principe gebruikt en dient rekening gehouden te worden met invloeden van buiten het beschermde natuurgebied, de zogeheten 'externe werking'. Aanvullend dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten of plannen.

Programmatistische Aanpak Stikstof

Ook de op 1 juli 2015 van kracht gegane Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) blijft onveranderd van kracht met de ingang van de nieuwe Wet natuurbescherming. De PAS is van kracht in 121 van de in Nederland 164 voorkomende Natura 2000-gebieden. Onder de PAS zijn alle activiteiten, evenementen en ruimtelijke ingrepen die een toename van meer dan 1 mol/ha/jaar stikstofdepositie binnen de begrenzing van 1 van de 121 Natura 2000-gebieden tot gevolg hebben vergunning plichtig en, indien de voorgestelde 'ontwikkelingsruimte' binnen gebied vergund is, wordt de maximaal toegestane stikstofdepositie verlaagd tot 0,05 mol/ha/jaar.

Ontheffing Wet natuurbescherming

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in twee categorieën met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de paragraaf *vogels* besproken.

Voor algemeen voorkomende soorten geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (categorie 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (categorie 1) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn als negatieve effecten niet uitgesloten en voorkomen kunnen worden. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Natuurnetwerk Nederland

In het NNN worden natuurgebieden onderling tot een samenhangend netwerk verbonden, o.a. via ecologische verbindingszones. Dit netwerk bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer;
- robuuste verbindingen en grote wateren.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is in het Natuurbeleidsplan geïntroduceerd en het beleid is in de Nota Ruimte overgenomen. De juridische doorwerking van het rijksbeleid van het NNN wordt in de AMvB Ruimte, als onderdeel van de Wet Ruimtelijke Ordening, geborgd. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstelling van NNN-gebieden in een verordening, in veel gevallen een natuurbeheerplan. De provinciale verordening bevat tevens regels voor bestemmingsplannen in het NNN.

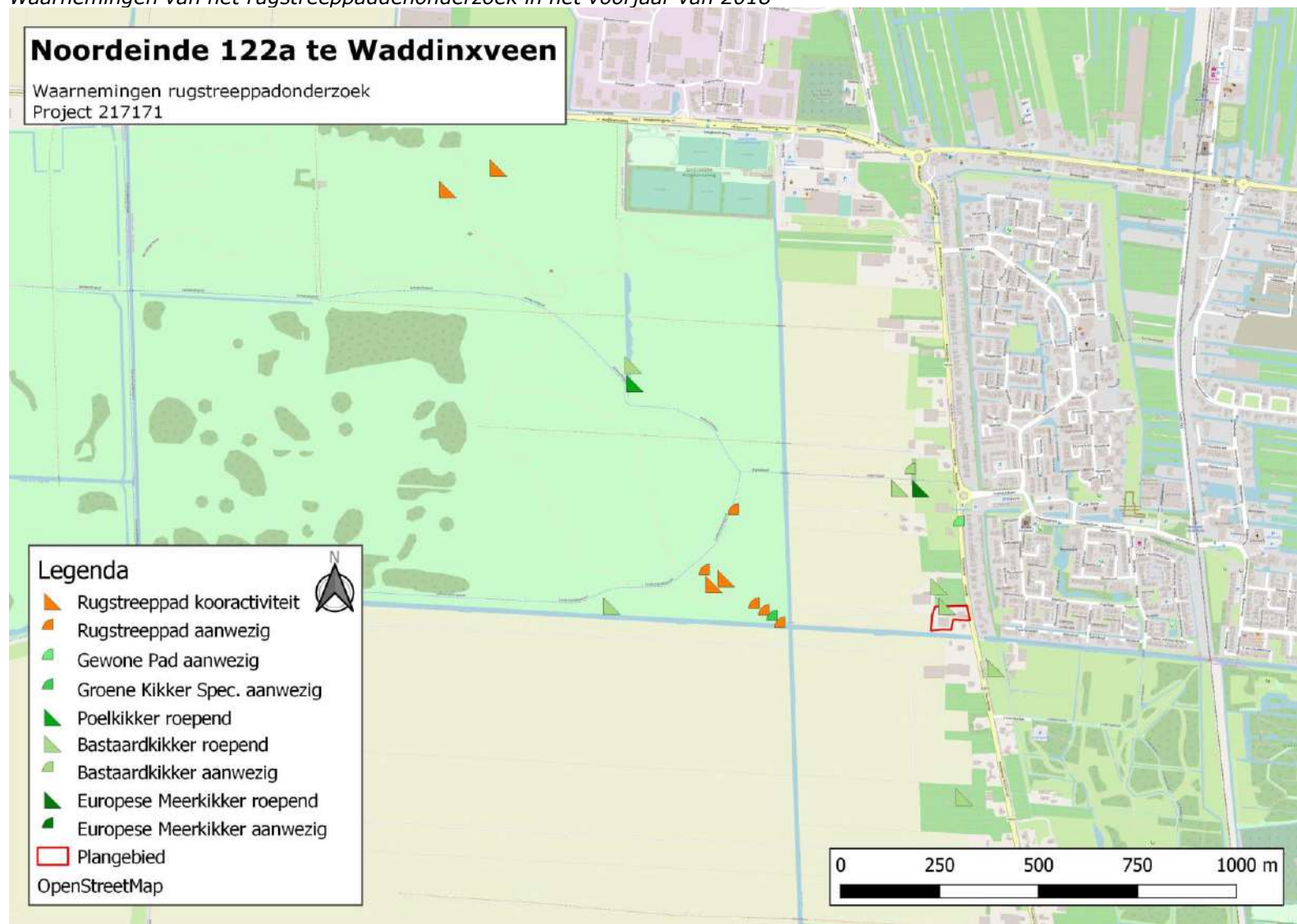
Dit betreft, conform de Spelregels NNN, een regeling over compensatie die er ten minste voor moet zorgen dat er geen netto verlies aan oppervlakte, samenhang of kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland optreedt en dat compensatie op de juiste wijze plaatsvindt. Tot slot zorgt de provinciale verordening ervoor dat de gemeente dit in de toelichting van het bestemmingsplan verantwoordt.

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mogelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen niet significant zijn.

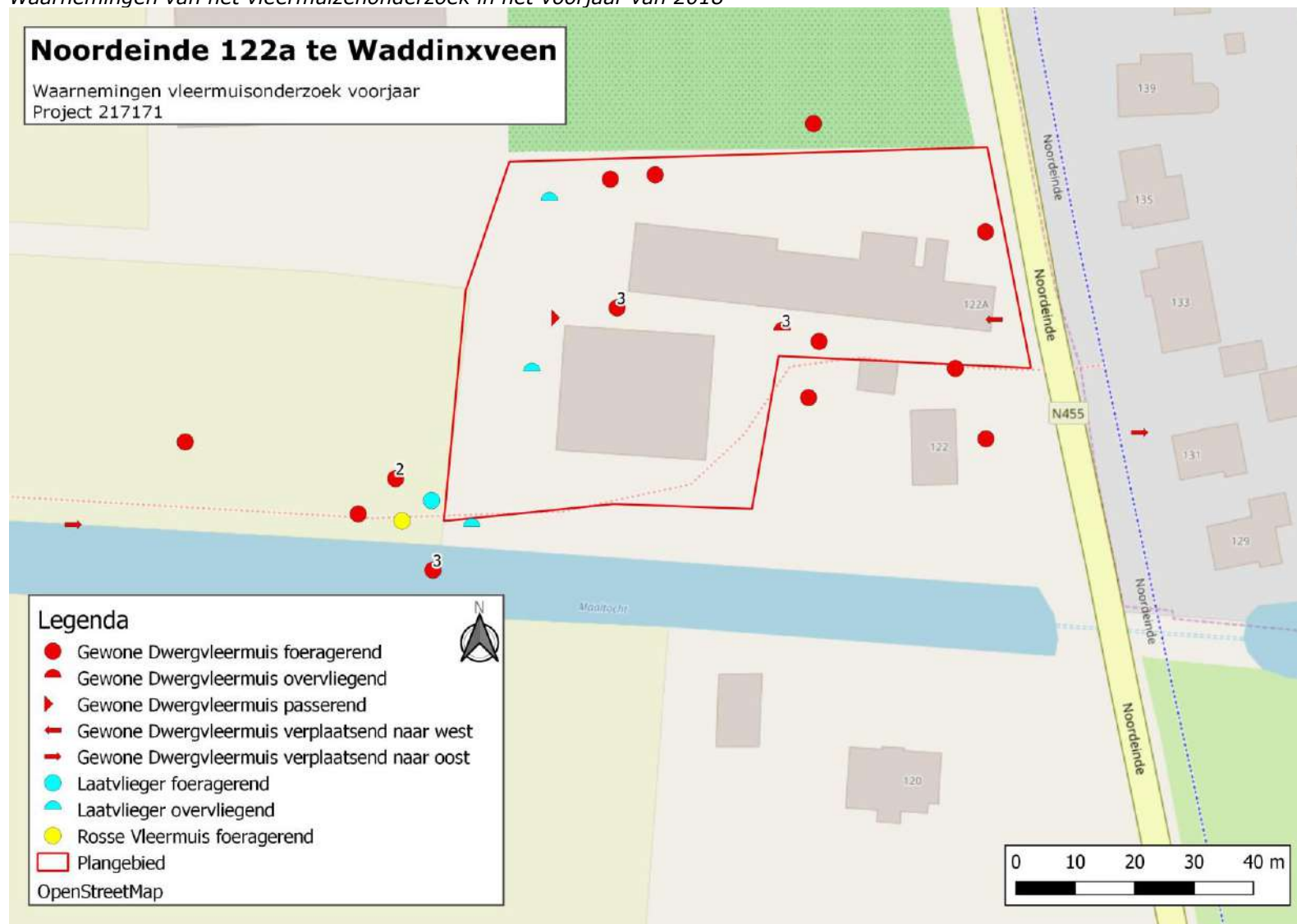
BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN SOORTGERICHTONDERZOEK

Waarnemingen van het huismusonderzoek in het voorjaar van 2018

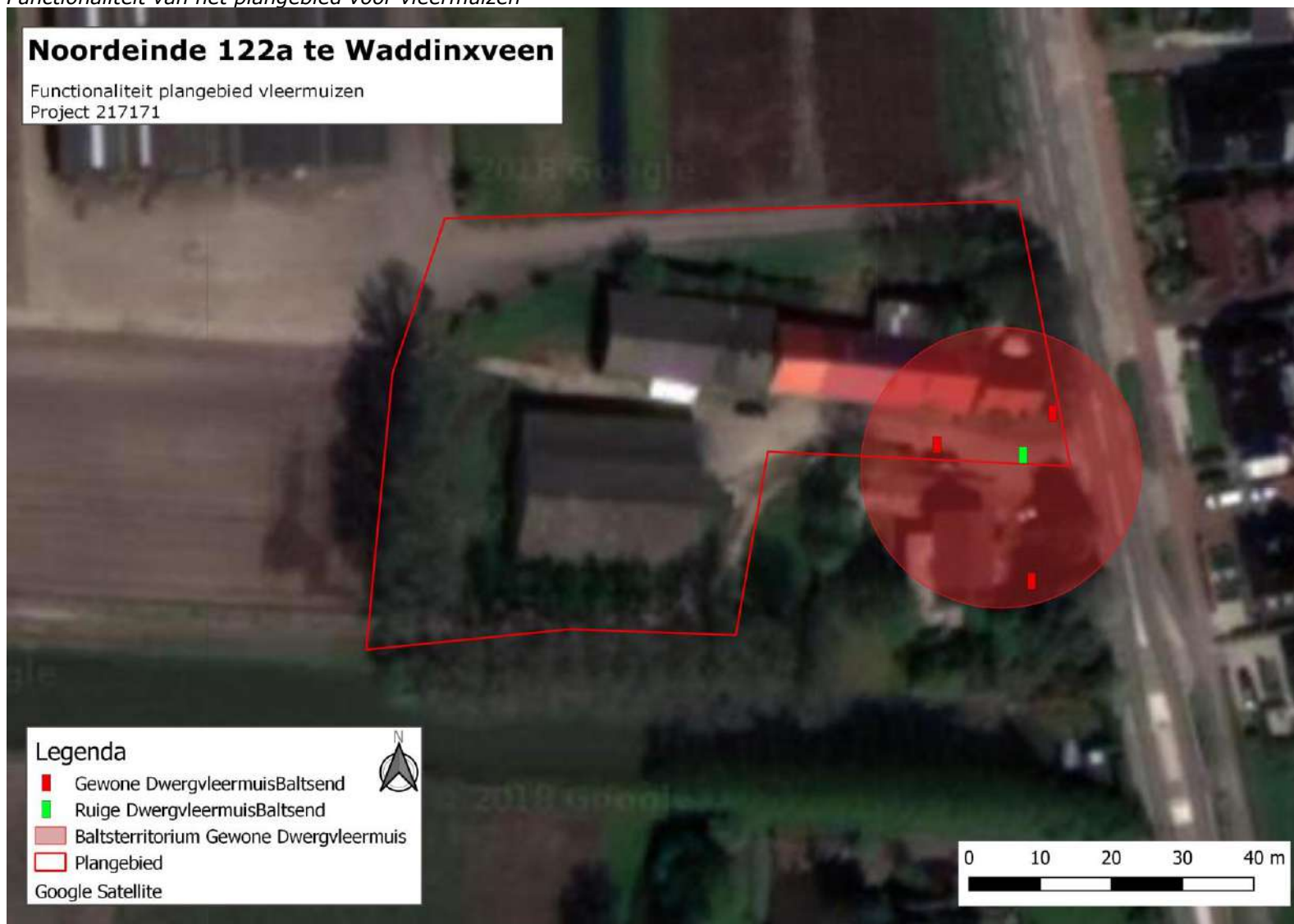

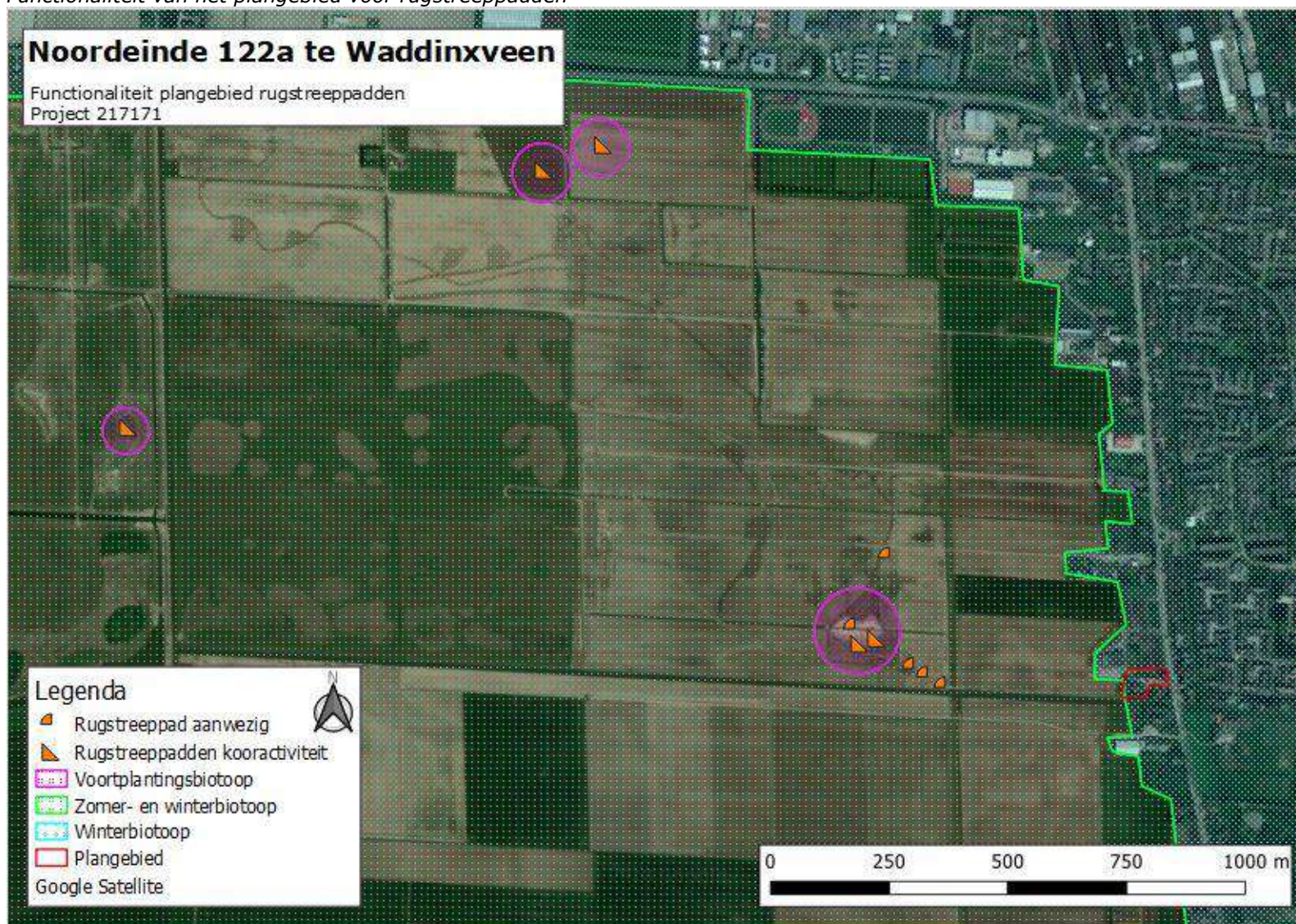
Waarnemingen van het vleermuizenonderzoek in het voorjaar van 2018

Functionaliteit van het plangebied voor rugstreeppadden

BIJLAGE 3 OVERZICHT WAARNEMINGEN

Datum	Tijd	Soortgroep	Focus	Weer	Onderzoekers
16-04-2018	08:30-09:30 <i>Zon op 06:43</i>	Huismussen 1	Verblijfplaatsen en functionele leefomgeving	17 °C, licht bewolkt, droog 2 Bft	L.J. van der Steeg
08-05-2018	06:00-07:15 <i>Zon op 05:59</i>	Huismussen 2	Verblijfplaatsen en functionele leefomgeving	13 °C, onbewolkt, droog, 0-1 Bft	L.J. van der Steeg
08-05-2018	23:00 – 01:00 <i>Zon onder 21:18</i>	Rugstreeppadden 1	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	18 °C, onbewolkt droog, 2 Bft NW	M. Langstraat
31-05-2018	21:30-02:00 <i>Zon onder 21:51</i>	Rugstreeppadden 2	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	22 °C, onbewolkt, droog, 2 Bft NO	M.M. Konings L.J. van der Steeg
31-05-2018	21:30-02:00 <i>Zon onder 21:51</i>	Vleermuizen 1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	22 °C, onbewolkt, droog, 2 Bft NO	M.M. Konings L.J. van der Steeg
28-06-2018	02:00-05:30 <i>Zon op 05:24</i>	Rugstreeppadden 3	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	17 °C, onbewolkt, droog 2 Bft NO	L.J. van der Steeg T. Schelling
28-06-2018	02:00-05:30 <i>Zon op 05:24</i>	Vleermuizen 2	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	17 °C, onbewolkt, droog 2 Bft NO	L.J. van der Steeg T. Schelling
04-07-2018	03:25-05:30 <i>Zon onder 22:03</i>	Vleermuizen 3	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	20 °C, onbewolkt, droog, 2 Bft N	T. Schelling R. van Schie
23-08-18	22:45-00:45 <i>Zon onder 20:47</i>	Vleermuizen 4	Paar- en zwermverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	17 °C, 2/8 bewolkt, droog, 1 Bft NW	T. Schelling T. Damen
13-09-18	22:54-01:01 <i>Zon onder 19:58</i>	Vleermuizen 5	Paar- en zwermverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	11 °C, onbewolkt, droog, 0 Bft ZW	L.J. van der Steeg T. Damen

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-05-31	22:24:00	Gewone Dwergvleermuis	3	overvliegend	uitvliegend maar onbekend uit plangebied of huis burens
2018-05-31	22:25:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-05-31	22:29:00	Gewone Dwergvleermuis	3	foeragerend	foeragerend. in open schuur
2018-05-31	22:38:00	Gewone Dwergvleermuis	1	verplaatsend naar west	Kwam vliegend over de weg
2018-05-31	22:44:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-05-31	22:46:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	Rondom schuur
2018-05-31	22:48:00	Laatvlieger	1	overvliegend	
2018-05-31	22:57:00	Gewone Dwergvleermuis	2	foeragerend	
2018-05-31	22:57:00	Laatvlieger	1	foeragerend	
2018-05-31	23:16:00	Laatvlieger	1	overvliegend	
2018-05-31	23:21:00	Rugstreeppad	20	onbekend	Koorroep vrij grote groep
2018-05-31	23:22:00	Laatvlieger	1	overvliegend	richting noord

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-05-31	23:38:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-05-31	23:42:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-05-31	23:42:00	Laatvlieger	2	foeragerend	
2018-05-31	23:42:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-06-01	00:01:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	
2018-06-01	00:08:00	Rugstreeppad	5	onbekend	groot koor
2018-06-01	00:14:00	Rugstreeppad	10	roepend	
2018-06-01	00:15:00	Rugstreeppad	1	onbekend	
2018-06-01	00:15:00	Rugstreeppad	1	onbekend	
2018-06-01	00:15:00	Rugstreeppad	1	onbekend	
2018-06-01	00:16:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	
2018-06-01	00:21:00	Laatvlieger	2	foeragerend	
2018-06-01	00:38:00	Rugstreeppad	6	roepend	
2018-06-01	00:43:00	Gewone Dwergvleermuis	2	foeragerend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-06-28	00:09:00	Rosse Vleermuis	1	passerend	
2018-06-28	00:10:00	Gewone Dwergvleermuis	1	verplaatsend naar oost	
2018-06-28	00:11:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-28	00:12:00	Rosse Vleermuis	1	foeragerend	
2018-06-28	00:17:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-28	00:24:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-28	03:48:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-28	03:57:00	Gewone Dwergvleermuis	3	foeragerend	
2018-06-28	04:30:00	Egel	1	aanwezig	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-07-04	22:42:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	Vanaf tuin buren over pad langs schuren
2018-07-04	22:44:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	
2018-07-04	22:48:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-07-04	22:59:00	Gewone Dwergvleermuis	6	foeragerend	
2018-07-04	23:02:00	Gewone Dwergvleermuis	2	foeragerend	
2018-07-04	23:09:00	Gewone Dwergvleermuis	1	verplaatsend naar oost	
2018-07-04	23:10:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-07-04	23:21:00	Rosse Vleermuis	2	foeragerend	
2018-07-04	23:25:00	Laatvlieger	2	verplaatsend naar zuid	
2018-07-04	23:36:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	Heel kort en daarna weg richting woonwijk

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-08-23	22:58:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltzend	Vloog baltzend langs
2018-08-23	23:09:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-08-23	23:14:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-08-23	23:19:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-08-23	23:19:00	Rugstreeppad	1	aanwezig	Op wandelpad
2018-08-23	23:21:00	Rugstreeppad	1	aanwezig	
2018-08-23	23:22:00	Rugstreeppad	1	aanwezig	
2018-08-23	23:29:00	Groene Kikker Spec.	1	aanwezig	
2018-08-23	23:53:00	Gewone Pad	1	aanwezig	
2018-08-23	23:53:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltzend	
2018-08-24	00:13:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-08-24	00:15:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltzend	
2018-08-24	00:20:00	Gewone Dwergvleermuis	2	foeragerend	
2018-08-24	00:27:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-08-24	00:31:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltzend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-09-13	22:58:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltsend	
2018-09-13	23:09:00	Ruige Dwergvleermuis	2	foeragerend	
2018-09-13	23:21:00	Rosse Vleermuis	1	passerend	
2018-09-13	23:36:00	Ruige Dwergvleermuis	1	passerend	
2018-09-13	23:52:00	Ruige Dwergvleermuis	1	baltsend	vliegend/passierend
2018-09-13	23:58:00	Ruige Dwergvleermuis	1	baltsend - vanuit verblijf	122 c huis

08-05-2018 LvdS 6:12 helder-konig 13°C 0-1 bft geelhuisvossen of m
ongewij

park — elekto
 streekse tortel
 winterkonig #2
 meerd 2.
 koolmees net.
 sprenge ze overvloedig
 felte geant in
 buidert
 kienken
 nifend ran
 weerk
 zwartkop alarm
 grote bank specht.
 fazant g

Aantekeningen tweede huismusbezoek 08-05-2018

Aantekeningen eerste huismusbezoek 16-04-2018